

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Kambja Vallavalitsus
vald@kambja.ee
Pargi 2
Ülenurme alevik, Kambja vald, 61714, Tartumaa

21.04.2026 nr 5.1-3/10631-1

JÄRELEVALVE KOKKUVÕTE

ÜLDSÄTTED

Järelevalve õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seaduse (edaspidi SHS) § 157 lõige 3.

Järelevalve teostamisel kontrolliti kohaliku omavalitsuse üksuse (edaspidi KOV) korraldatavate sotsiaalteenuste (koduteenus, väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus (edaspidi ÜHteenus), tugiisikuteenus, isikliku abistaja teenus, sotsiaaltransporditeenus ja eluruumi tagamise teenus) korraldamist ja kättesaadavuse tagamist Kambja Vallavalitsuses.

Järelevalve teostamise koht: Kambja Vallavalitsus, aadressil Pargi 2, Ülenurme alevik, Kambja vald, Tartu maakond, kontaktid: vald@kambja.ee; telefon +372 750 2601.

Paikvaatluse aeg: 16.04.2026 kell 10.00 – 13.00.

Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti (edaspidi SKA) üldosakonna järelevalve talituse järelevalve peaspetsialistid Aime Koger ja Ülle Sihver.

Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: dokumentide esitamine, vaatlus ja analüüs, suuline ja kirjalik küsitlemine, seletuste andmine, e-kirjavahetus. Järelevalvemenetluse ajal oli järelevalve teostajatel juurdepääs sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (edaspidi STAR) Kambja Vallavalitsuse menetlustele.

Järelevalvetoimingutes osalesid: Kambja Vallavalitsuse sotsiaalosakonna juhataja Rahel Tamm, sotsiaaltöö spetsialistid Meriliis Kuuslap, Aare Laak ja Tiina Lobjaks ning koduhooldustöötaja Marika Mängli.

JÄRELEVALVE TULEMUSED

Kambja Vallavalitsus on kontrollitud menetlustes inimeste abivajaduse välja selgitanud, määranud sellele vastava abi ulatuse ning täitnud kohustuse abi korraldamisel täisealiste sotsiaalteenuste osutamisel.

SKA lõpetab järelevalvemenetluse.

JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

Haldusjärelvalve algatati 24.03.2026 ning Kambja Vallavalitsusele saadeti algatamise teade (registreerimisnumber SKA dokumendihaldussüsteemis Delta 5.1-3/8003-1). Kambja Vallavalitsuses toimus eelmine haldusjärelvalve täisealistele osutatavate sotsiaalteenuste korraldamise ja osutamise üle 2018. aastal.

Sotsiaalteenuste korraldamist käsitlevatele küsimustele andsid kirjalikud seletused sotsiaalosakonna juhataja Rahel Tamm, sotsiaaltöö spetsialistid Meriliis Kuuslap, Aare Laak ja Tiina Lobjaks (registreerimisnumber SKA dokumendihaldussüsteemis DELTA 5.1-3/8003-2). Paikvaatlusel vesteldi sotsiaalosakonna juhataja Rahel Tammega, sotsiaaltöö spetsialistide Aare Laakiga ja Tiina Lobjakasega ning koduhooldustöötaja Marika Mängliga.

Kambja valla üldandmed ja täisealistele sotsiaalteenuste korraldamine

01.01.2026 elas Kambja vallas 14 534 [elanikku](#), kellest 1701 olid 65-aastased ja vanemad (ligikaudu 11,7%). Valla pindala on 275 km². Kambja vallas on viis alevikku ja 40 küla ning vallakeskus asub Ülenurme alevikus. Sotsiaaltöötajate vastuvõtud toimuvad Ülenurme alevikus asuvas vallamajas ja Kambja alevikus asuvas teenuskeskuses.

Kambja Vallavalitsusel ei ole hallatavaid sotsiaalasutusi. Valla haldusterritooriumil asub [SA Aarike Hooldekeskus](#).

Kambja Vallavalitsuse [struktuuriüksusteks](#) on osakonnad. Sotsiaalosakonnas on kokku seitse ametikohta ja 4,5 töökohta. Sotsiaaltöö valdkonna eest vastutab sotsiaalosakonna juhataja. Täisealistele sotsiaalteenuste korraldamise ja määramise ning sotsiaaltoetuste maksmisega tegeleb neli sotsiaaltöö spetsialisti. Otsest piirkondlikku ega valdkondlikku tööjaotust ei ole, vajaduse korral asendavad spetsialistid üksteist ning teevad omavahel koostööd.

2025. aasta kohta koostatud [S-Veebi](#) aruannete põhjal osutati Kambja vallas koduteenust 86 inimesele, isikliku abistaja teenust ühele inimesele, tugiisikuteenust kahele täisealisele, eluruumi tagamise teenust 98 inimesele ning sotsiaaltransporditeenust 43 täisealisele.

Kambja Vallavalitsuse 08.04.2026 kirja andmetel oli seisuga 01.04.2026 täisealiste sotsiaalteenuste saajate arv järgmine: koduteenus – 80, ÜHteenus – 79, eluruumi tagamise teenus – 98, isikliku abistaja teenus – 1, tugiisikuteenus – 2.

Sotsiaalhoolekandelse abi andmise kord

SHS § 14 lõike 1 kohaselt kehtestab KOV sotsiaalhoolekandelse abi andmise korra, mis peab sisaldama vähemalt sotsiaalteenuste ja -toetuste kirjeldust ja rahastamist ning nende taotlemise tingimusi ja korda. Kambja vallas kehtib Kambja Vallavolikogu 18.12.2024 [määrus nr 21](#) „Sotsiaalhoolekandelse abi andmise kord“.

SKA seisukoht: SHS § 14 lõikes 1 sätestatud nõuded on Kambja vallas täidetud.

Kohaliku omavalitsuse üksuse sotsiaaltöötajale esitatavate nõuete täitmine

SHS § 4 punkti 3 kohaselt on sotsiaaltöötaja sotsiaalhoolekandes töötav vastava erialase ettevalmistusega kõrgharidusega isik. **SHS § 16¹** sätestab, et sotsiaaltöötajana võib ametisse nimetada isiku, kellele on kutseeaduse alusel välja antud sotsiaaltöötaja kutse või kellel on riiklikult tunnustatud kõrgharidus sotsiaaltöös või sellele vastav kvalifikatsioon. Nimetatud säte jõustus 08.05.2022. Nõuetele vastava kvalifikatsiooni omandamiseks on kehtestatud ülemineku aeg kuni 01.07.2026 nendele sotsiaaltöötajatele, kellel puudub erialane kõrgharidus, sellele vastav kvalifikatsioon või sotsiaaltöötaja kutse. Enne 08.05.2022 kehtinud regulatsiooni kohaselt võis sotsiaaltöötajana töötada mistahes kõrgharidusega isik, kui tal oli lisaks erialane ettevalmistus.

Kambja Vallavalitsuses vastavad sotsiaaltöötajad kehtivatele nõuetele: erialase kõrgharidusega on sotsiaaltöö spetsialistid Meriliis Kuuslap, Marge Maidla ja Aare Laak ning kõrgharidusega sotsiaalosakonna juhataja Rahel Tamm ja sotsiaaltöö spetsialist Tiina Lobjakas.

SKA seisukoht: järelevalve ajal vastasid Kambja Vallavalitsuse sotsiaaltöötajad kehtivatele nõuetele. Alates 01.07.2026 peavad sotsiaaltöötajad vastama SHS § 16¹ sätestatud haridus- või kutsenõuetele.

Sotsiaalhoolekandeline abi andmine juhtumikorralduse põhimõttel

SHS § 9 lõike 1 kohaselt tuleb juhtumikorralduse põhimõtet rakendada, kui isik vajab iseseisva toimetuleku parandamiseks pikaajalist ja mitmekülgset abi, mille osutamiseks on vajalik erinevate osapoolte koordineeritud koostöö. **SHS § 9 lõike 2** kohaselt hõlmab abi andmine muu hulgas hinnangu andmist isiku abivajadusele, abimeetmete rakendamist ning juhtumiplaani koostamist.¹ Juhtumiplaani kohustuslikud andmed on sätestatud sotsiaalministri 09.02.2016 [määrusega nr 10](#) „Juhtumiplaanis sisalduvate andmete loetelu“. Juhtumikorraldus dokumenteeritakse STARis.

Ka korra § 4 lõike 7 kohaselt tuleb isiku puhul, kes vajab iseseisva toimetulekuvõime parandamiseks pikaajalist ja mitmekülgset abi, sh mitme organisatsiooni koostöö koordineerimist, rakendada juhtumikorraldust ning koostada juhtumiplaan. Teenuste edasisel osutamisel tuleb lähtuda juhtumiplaanist.

Sotsiaalosakonna juhataja selgitas, et juhtumikorralduse põhimõttel antakse abi enamiku inimeste puhul ning juhtumikorralduslik lähenemine on sotsiaaltöötajate igapäevatoos esmane tööviis. Abi osutamisel lähtutakse inimese individuaalsest abivajadusest ning teenuseid osutatakse personaliseeritult ja paindlikult. Seda võimaldab muu hulgas kogukonnatunne ning oma klientide hea tundmine. Sotsiaaltöötajate igapäevase töö osaks on ka võrgustikutöö, mis on juhtumikorraldusliku lähenemise lahutamatu osa. Samas ei algatata täisealiste juhtumite puhul STARis juhtumimenetlust ega koostata juhtumiplaani. Selgitati, et juhtumimenetluse tegevuskava peaks katma inimese jaoks olulised vajadused ning olema võrgustiku jaoks toetav, kuid kehtiv STARi keskkond seda sotsiaalosakonna hinnangul piisaval määral ei võimalda. Lisaks leiti, et spetsialistide töökoormus ei võimalda juhtumiplaanide koostamist ja regulaarset ajakohastamist, kuna see suurendaks oluliselt halduskoormust. Praktikas tähendab see, et STARis algatatakse juhtumimenetlus ja koostatakse tegevuskava eeskätt vorminõuete täitmiseks, kuid neid ei jõuta sisuliselt ajakohastada. Selgituste kohaselt eelistatakse panustada aeg ja ressursid otsesesse töösse inimestega.

Sotsiaaltöö spetsialistidelt küsiti teavet 2025. aastal läbi viidud juhtumimenetluste kohta. Kõik kolm spetsialisti kinnitasid, et 2025. aastal juhtumimenetlusi läbi viidud ei ole.

Paikvaatluse käigus analüüsiti koos sotsiaaltöö spetsialistidega STARis menetlusi ning leiti, et juhtumimenetlus oleks olnud põhjendatud täisealise tugiisikuteenusega seotud menetlustes nr 24273778125, 24268738303 ja 25279624248.²

SKA seisukoht: Abivajaduse hindamisel tuleb välja selgitada, kas isiku toimetuleku parandamiseks piisab ühekordsest meetmest või on vajalik pikaajaline ja mitmekülgne abi, lähtudes juhtumikorralduse põhimõttest. Juhtumikorralduse protsess ja abivajaduse hindamise läbiviimine peavad olema dokumenteeritud STARis. Juhtumikorralduslik abi hõlmab muu hulgas juhtumiplaani koostamist, osapoolte tegevuste kooskõlastamist ajakava alusel ning vastastikuse teabevahetuse kokku leppimist.

¹ SHSi [seletuskirjas](#) selgitatakse, et kui inimese toimetulekut takistavad probleemid on mitmes eluvaldkonnas ning inimene vajab kompleksset abi, mis eeldab mitme erineva valdkonna spetsialistide koostööd, koostatakse juhtumiplaan ja tegevuskava, mis hõlmab abivajaduse hindamist, abi planeerimist ja abimeetmete rakendamist.

² Käesolevas aktis on kontrollitud sotsiaalteenuste menetlustes esitatud näited Kambja Vallavalitsuse STAR kliendimenetluse viitenumbritega.

Hindamiskohustus ja otsus abi andmise kohta

SHS § 15 lõigete 1 ja 2 kohaselt peab KOV selgitama välja abi saamiseks pöördunud inimese abivajaduse ja sellele vastava abi ulatuse ning korraldama abi osutamist või abistama inimest abi saamiseks vajalikes tegevustes. Abivajaduse hindamisel tuleb lähtuda terviklikust lähenemisest, arvestades inimese toimetulekut ja ühiskonnaelus osalemist mõjutavaid asjaolusid.

Korra § 4 lõike 1 kohaselt tagab või korraldab sotsiaallosakond sotsiaalhoolekandeline abi andmise üldjuhul abivajava isiku pöördumisel või abivajajast teada saamisel. Abivajajal on võimalik tutvuda vallas osutatavate sotsiaalteenustega valla [kodulehel](#). Abi taotlemise lihtsustamiseks on koostatud sotsiaalabi taotlemise avalduse vorm, kuhu märgitakse isiku andmed ja kirjeldatakse abivajadust. Eraldi avalduse vorm on koostatud [ÜHteenuse](#) taotlemiseks. Ametnike selgituste kohaselt võetakse menetlemiseks vastu igas vormis esitatud taotlused, sh telefoni teel esitatud pöördumised, ning vormikohast taotlust ei nõuta. Kirjalikud taotlused, sh spetsialistidele e-posti teel laekunud taotlused, registreeritakse dokumendihaldussüsteemis Amphora (edaspidi Amphora). Telefoni teel esitatud pöördumised registreeritakse STARis.

Isiku pöördumisel või abivajadusest teada saamisel peab ametnik hindama isiku abivajadust ja selgitama välja tema konkreetset vajadused, lähtudes kodukülastuse või vestluse tulemustest ning majandusliku olukorra analüüsist (korra § 4 lõiked 4 ja 5). Abivajaduse hindamise kohustus on sätestatud ka sotsiaaltöö spetsialistide ametijuhendites.

Spetsialistide selgituste kohaselt viiakse hindamine läbi esimesel võimalusel ja mõistliku aja jooksul. Hindamine võib toimuda abivajadusest teada saamisega samal päeval või juhul, kui abivajaja viibib pikemal statsionaarsel haiglaravil, võib abivajadusest teada saamise ja hindamise vahele jääda ka mitu nädalat, lähtudes isiku olukorrast ja objektiivsetest asjaoludest. Hindamise koht valitakse lähtuvalt inimese olukorrast ja tervislikust seisundist ning võimaluse korral arvestatakse abivajaja eelistusi, et tagada turvaline ja sobiv keskkond. Abivajadust hinnatakse inimese kodus, viibimiskohas või sotsiaaltöö spetsialisti töökohas kontoris kokkuleppel abivajaja või tema lähedastega; abivajaduse väljaselgitamine võib toimuda ka telefoni teel.

Abivajaduse hindamiseks on kasutusel kaks erinevat hindamisinstrumenti pealkirjaga „Täisealise isiku hooldus- ja sotsiaalteenuste vajaduse hindamisvahend“. Kaks sotsiaaltöö spetsialisti on läbinud STAR2 koolituse ja üksikud hindamised on läbi viidud ka STAR2 hindamisvahendil. Kasutusel on praktika, et hindamisinstrumenti ei kasutata, kuid abivajaduse väljaselgitamise teave kajastatakse STARis toimingute all.

Sotsiaallosakonna juhataja selgitas, et praegu puudub hea ja mõõtev hindamisvahend. Täisealise isiku hindamisvahend ei pruugi mäluhäirega inimese abivajaduse hindamisel anda piisavat infot teenuse vajaduse kohta, samas kui STAR2 hindamisvahend on pigem vaimse tervise keskne. Koduteenuse ja sotsiaaltransporditeenuse ning teatud juhtudel ka ÜHteenuse määramisel hindavad sotsiaaltöö spetsialistid abivajaduse telefoni teel ja dokumenteerivad selle STARis.

Sotsiaaltöö spetsialisti selgituse kohaselt on tegemist menetleja kaalutusotsusega, kas konkreetseid asjaolusid arvestades on otsuse tegemiseks vajalik abivajaduse terviklik hindamine või on abivajadus juba varasemalt piisaval määral välja selgitatud ning selle põhjal on võimalik otsustada abi osutamise ja ulatuse üle.

Näiteks on ÜHteenuse menetlustes nr 26282714643, 25280201168 ja 26283119728 STARis toimingu liigiks märgitud „üldtoiming-hindamine“ ning selgitatud, et hindamisvahendit ei ole kirjalikult vormistatud, kuna tegemist on valla sotsiaallosakonnale teadaoleva ja pikaajalise kliendiga, kellega on olnud järjepidev kontakt ja kellele on varasemalt määratud koduteenus. Terviseseisundi olulise halvenemise tõttu ei olnud kodune toimetuleku toetamine koduteenuse abil enam võimalik ning kiireloomulise olukorra tõttu ei peetud otstarbekaks abivajaduse hindamisvahendi kirjalikku vormistamist.

Sotsiaalteenuste määramise otsustuspädevus on jagatud vallavalitsuse, sotsiaallosakonna juhataja ja sotsiaallosakonna ametniku vahel järgmiselt:

- vallavalitsus otsustab haldusaktiga tugiisikuteenuse, isikliku abistaja teenuse ja eluruumi tagamise teenuse osutamise või teenuse osutamisest keeldumise (korra § 7 punktid 5–7);
- sotsiaalosakonna juhataja otsustab haldusaktiga ÜHteenuse osutamise või teenuse osutamisest keeldumise (korra § 8 punkt 15);
- sotsiaalosakonna ametnik otsustab haldusaktiga koduteenuse ja sotsiaaltransporditeenuse osutamise või teenuse osutamisest keeldumise (korra § 9 punktid 14 ja 15).

SKA seisukoht: kontrollitud menetlustes on järgitud SHS § 15 lõikes 1 sätestatud nõudeid. Teenust vajavate isikute abivajadus on välja selgitatud ning neile on korraldatud sobiva abi osutamine.

Kambja Vallavalitsuse korraldatav koduteenus

SHS §-des 17–19 on sätestatud koduteenuse eesmärk ja sisu, KOVi kohustused ja nõuded koduteenust vahetult osutavatele isikutele. Koduteenuse kirjeldus ja taotlemise võimalused on kättesaadavad Kambja valla [kodulehel](#). Teenus on abivajajale tasuta.

Koduteenuse määramiseks hindab sotsiaaltöö spetsialist igal üksikjuhul eraldi inimese kõrvalabi vajaduse ulatust, viies läbi kodukülastuse, ning vormistab ametniku otsuse STARis. Ametnike selgituste kohaselt kaasatakse hindamisse ka koduhooldustöötaja ning vajaduse korral teenusesaaja lähedane. Koduteenuse korduv hindamine (**SHS § 18 lõige 1**) toimub vastavalt vajadusele, lähtudes muu hulgas koduhooldustöötajalt saadud infost, ning selle tulemusel muudetakse teenuse sagedust ja mahtu (nt menetlused nr 24274483646 ja 25280782664).

Kambja Vallavalitsus osaleb perioodil 10.06.2024–09.06.2026 täisealiste sotsiaalteenuste paremaks korraldamiseks [ESF projektis](#) nr 2021-2027.4.09.24-0041 „Koduteenuse arendamine Kastre, Kambja ja Tartu vallas“. Sotsiaalosakonna juhataja selgituse kohaselt on projekt käivitatud eesmärgiga arendada koduteenust kooskõlas 01.01.2025 jõustunud [määrusega](#).

Projekti raames on lisandunud üks koduhooldustöötaja töökoht ja kolme projektis osaleva valla peale üks heaolumeister. Koduhooldustöötajad on läbinud koolitusi ning nende osalusel on koostatud koduteenuse osutamise tööjuhend. Koduteenuse koordineerimiseks ja aruandluseks on kasutusele võetud tarkvaralahendus Fleet Complete. Paranenud on koduhooldustöötajate ja sotsiaaltöö spetsialistide vaheline infovahetus ning regulaarselt toimuvad koduhooldustöötajate, peretöötaja ja sotsiaaltöö spetsialistide ühised koosolekud. Koduhooldustöötajad kaasatakse abivajaduse hindamisse alates hindamise etapist ning erilist tähelepanu on pööratud sellele, et nad oskaksid märgata teenuse mahu muutumise vajadust ja sellest sotsiaaltöö spetsialistile teada anda.

Projekti raames on soetatud mitmesuguseid tehnoloogilisi abivahendeid, sh trepironija, süsinikdioksiidandurid, elektroonilised ravimikarbid, koduandurid liikumise ja temperatuuri muutuse tuvastamiseks ning kõnevõimendid. Näiteks koduteenuse saajaga (nt menetlus nr 25281881945), kelle abivajaduse hindamise tulemusel selgus, et vajalik abi on võimalik tagada koduteenuse (transport, poes käimine), lähedaste abi ja koduanduri paigaldamise kaudu, on sõlmitud kliendileping tasuta koduanduri teenuse saamiseks (nt menetlus nr 25282172588).

Lisaks piloteeritakse Estkeer OÜ elluviidavas ESF projektis sotsiaalkiirabi teenust, mis võimaldab koduhooldusteenuse klientidele abi osutamist ka õhtusel ajal ja nädalavahetustel.

Koduteenust osutavad tööpäeviti kolm koduhooldustöötajat. Koduteenuse raames pakutakse vajaduse korral ka kliendi transporti poodi, apteeki või arsti vastuvõtule. Abivajaduse hindamise tulemusel pakutakse eakatele ka projekti raames soetatud tehnoloogilisi abivahendeid.

SHS § 19 sätestab nõuded koduteenust vahetult osutavale isikule, mille kohaselt ei tohi teenust osutada isik, kelle karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohustada teenusesaaja elu, tervist või vara. Järelevalvemenetluse käigus kontrollis Kambja Vallavalitsus töötajate andmeid karistusregistris ning tuvastas, et teenuse osutamist välistavaid asjaolusid ei esinenud.

Sotsiaalosakonna juhataja selgituse kohaselt viiakse karistusregistri andmete kontroll läbi regulaarselt kord aastas, augustikuus.

Kambja Vallavalitsuses töötab peretöötaja, kelle ametikoha eesmärk on ametijuhendi kohaselt Kambja vallas elavate lastega perede ja täisealiste isikute iseseisva ja turvalise toimetuleku toetamine ning nende elukvaliteedi säilitamine ja parandamine. Sotsiaalosakonna juhataja selgituste kohaselt osutab peretöötaja abi nii lastega peredele kui ka täisealistele isikutele, kusjuures ligikaudu poole tema töömahust moodustab toe vajadusega täisealistega tegelemine.

Sotsiaalosakonna juhataja selgitas, et peretöötaja ja koduhooldustöötaja rollid on erinevad: koduhooldustöötaja ülesandeks on eelkõige igapäevase toimetuleku praktiline toetamine, samas kui peretöötaja roll on valdavalt juhendav ja jõustav. Peretöötaja toetab isikut oskuste arendamisel ning iseseisvuse suurendamisel ning tema tööülesannete hulka kuulub ka igapäevase tööga seotud andmete sisestamine ja menetlemine STARis. Näiteks on STARis peretöötaja tegevusega seotud menetlused kajastatud nimetuse all „peretöötaja teenus“ (nt menetlused nr 24274443106 ja 25280280662).

SKA seisukoht: Kambja Vallavalitsus on välja selgitanud isikute vajaduse koduteenus järele ning koduteenus on abivajajale korraldatud ja kättesaadav.

Kambja Vallavalitsuse korraldatav väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus

SHS §-des 20–22¹ on sätestatud ÜHteenuse eesmärk ja sisu, nõuded teenuseosutajale ning KOVi kohustused ÜHteenuse korraldamisel. ÜHteenuse korraldamise ja rahastamise kohta on teave kättesaadav Kambja valla [kodulehel](#).

ÜHteenuse rahastamist reguleerib Kambja Vallavalitsuse 09.01.2025 määrus nr 1 „Sotsiaaltoetuste suuruste kinnitamine ja üldhooldusteenuse hoolduskulu piirmäära kehtestamine“. Määruse kohaselt on alates 01.04.2026 piirmäär kuni 800 eurot teenusesaaja kohta kuus.³ SKA kodulehel avaldatud [ÜHteenuse maksumuste](#) võrdlusest (seisuga märts 2026) nähtub, et Kambja vallas kehtestatud piirmäär 800 eurot kuus võimaldas seisuga 15.04.2026 täielikult katta 11 Tartumaa hooldekodu hoolduskulud. Sellega on tagatud teenuse kättesaadavus viisil, mis võimaldab inimesel valida vähemalt mõne teenuseosutaja vahel mõistlikus kauguses tema elukohast ning mille puhul valla kehtestatud piirmäär katab hooldustöötajate kulud täies ulatuses (**SHS § 22¹ lõige 3**).

Kui teenusesaaja sissetulek on madalam kui Statistikaameti avaldatud eelarveaastale eelnenud aasta II kvartali keskmine vanaduspension või kui isikul ja/või tema seadusjärgsetel ülalpidajatel puuduvad piisavad vahendid teenuse eest tasumiseks, katab Kambja Vallavalitsus teenuse maksumuse ja teenusesaaja sissetuleku vahe (**SHS § 22¹ lõige 5**) või tasub valla eelarvest majutus- ja toitlustuskuludest puudu jääva osa. Seisuga 01.04.2026 tasus Kambja Vallavalitsus hüvitist 31 väiksema sissetulekuga inimesele ning täiendavat majutus- ja toitlustuskulu 16 inimese eest.

Kambja Vallavalitsuses on vastu võetud haldusaktid ÜHteenuse rahastamiseks kehtestatud piirmäära ulatuses. Piirmäära ületav osa jäi teenusesaaja ja/või tema lähedaste kanda (menetlused nr 26283119728, 26283069866, 26282714643, 25282098501, 25281810327, 25280201168, 25281829220 ja 26282715346) või tasus KOV majutus- ja toitlustuskulud ning muud kulud (menetlused nr 21246522300 ja 21246523145).

Ametnike selgituste kohaselt ei kaasata KOVi hooldekodude hooldusplaanide koostamisse ega nende perioodilisse ülevaatamisse.

SKA seisukoht: Kambja Vallavalitsus on ÜHteenuse korraldamisel välja selgitanud inimese abivajaduse ning taganud sobiva abimeetme. Teenuse maksumust rahastatakse isiku vahenditest ja valla eelarvest vähemalt kehtestatud piirmäära ulatuses. KOV osaleb ÜHteenuse

---

³ Kuni 31.03.2026 oli piirmäär 700 eurot.

rahastamises juhul, kui abivajaja ning tema seadusjärgsed ülalpidajad ei ole võimelised teenuse eest tasuma.

Kambja Vallavalitsuse korraldatav tugiisikuteenus ja isikliku abistaja teenus

SHS §-d 24 ja 28 sätestavad KOVi kohustused tugiisikuteenuse ja isikliku abistaja teenuse korraldamisel. Teenuseid puudutav teave on kättesaadav Kambja valla [kodulehel](#). Teenused on abivajajale tasuta. Seisuga 01.04.2026 on Kambja Vallavalitsus korraldanud tugiisikuteenuse kahele täisealisele (menetlused nr 23264485068 ja 24273778125) ja isikliku abistaja teenuse ühele inimesele (menetlus nr 23261562882). Teenuseid osutatakse käsunduslepingu alusel.

S-veebi andmetel sai 2025. aastal pere tugiisikuteenust 16 peret (sealhulgas üheksa last ja 20 täisealist).

Järelevalvemenetluse käigus kontrollis vallavalitsus vahetult teenuseid osutavate isikute karistusandmeid karistusregistrist ning tuvastas, et teenuse osutamist välistavad asjaolud puuduvad (**SHS § 25 lõige 2 punkt 1 ja § 29 lõige 2 punkt 1**). **SHS § 25 lõike 2 punktides 2 ja 3 ning § 29 lõike 2 punktides 2 ja 3** sätestatud piirangute täitmist kontrollitakse teenusele suunamisel abivajaduse hindamise käigus. Sotsiaalosakonna juhataja selgituse kohaselt viiakse karistusregistri andmete kontroll läbi regulaarselt kord aastas, augustikuus.

SKA seisukoht: Kambja Vallavalitsus on täisealistele tugiisikuteenuse ja isikliku abistaja teenuse korraldanud ning taganud teenuste kättesaadavuse.

Kambja Vallavalitsuse korraldatav sotsiaaltransporditeenus

SHS § 38 sätestab KOVi kohustuse korraldada sotsiaaltransporditeenust. Teenust puudutav teave on kättesaadav Kambja valla [kodulehel](#). Kambja Vallavalitsus korraldab sotsiaaltransporditeenust ka inimestele, kellele ei ole puuet määratud, kuid kelle ühiskonnaelus osalemine on erinevatel põhjustel takistatud.

Koduteenuse saajatele osutavad transporditeenust koduhooldustöötajad. Tartumaal osutab sotsiaaltransporditeenust Tartumaa Ühistranspordikeskus (edaspidi ÜTK). Sotsiaalosakonna juhataja selgituse kohaselt on ÜTK liinikilomeetri hind 2,85 eurot, mis seab piiranguid sotsiaaltransporditeenuse tellimisele ÜTK kaudu. ÜTK kaudu suunatakse teenusele eelkõige toevajadusega lapsed ning lühiajaliselt ja regulaarselt sotsiaaltranspordi vajavad isikud meditsiiniprotseduuridel käimiseks (nt menetlused nr 26283726126 ja 25276010148). Ülejäänud abivajajatele osutavad sotsiaaltransporditeenust koduhooldustöötajad. Näiteks koduteenuse menetluses nr 25280782664 on abivajaduse hindamise dokumendis märgitud vajadus arsti juurde transpordi järele ning menetluses nr 26283484189 on märges, et koduteenuse raames on võimalik kasutada valla poolt pakutavat transpordi.

Sotsiaalosakonna juhataja selgituse kohaselt osutati 2025. aastal ÜTK kaudu sotsiaaltransporditeenust seitsmele täisealisele. Lisaks kasutasid sotsiaaltransporditeenust ligikaudu kaks kolmandikku koduteenuse klientidest, kellest omakorda ligikaudu kolmandikul oli abivajadus hinnatud üksnes transporditeenusele, mida osutas koduhooldustöötaja. Käimasoleva ühistransporditeenuse hankega loodetakse saavutada soodsam teenusehind, mis annaks hinnanguliselt koduhooldustöötajatele võimaluse keskenduda suuremal määral sisulise koduteenuse osutamisele.

SKA seisukoht: Kambja Vallavalitsus on korraldanud ja taganud sotsiaaltransporditeenuse kättesaadavuse abivajajatele.

Kambja Vallavalitsuse korraldatav eluruumi tagamise teenus

SHS § 41 sätestab KOVi kohustuse korraldada eluruumi tagamise teenust. Teenuse kirjeldus ja taotlemise kord on avalikustatud Kambja valla [kodulehel](#).

Eluruumi tagamise teenust korraldab Kambja Vallavalitsuse majandusosakonna vallavara spetsialist koostöös sotsiaaltöö spetsialistiga. Teenuse osutamise haldusakti (nõusoleku eluruumi üürile andmiseks) annab vallavalitsus ning haldusakti eelnõu kooskõlastatakse sotsiaalosakonna juhatajaga. Eluruumi tagamise teenust osutatakse Kambja valla munitsipaalaluruumides tähtajalise üürilepingu alusel, üürilepingu sõlmija on OÜ Olme. Näiteks menetluses nr 26284054007 on vallavalitsus vastu võtnud korralduse eluruumi tagamiseks ja tähtajalise üürilepingu sõlmimiseks ajavahemikuks 01.03.2026–31.12.2027 isikuga, kes on alates 2026. aasta veebruarist toimetulekutoetuse saaja ning kellele on määratud peretöötaja teenus. Eluruumi vajaduse põhjuseks on isiku rahaliste vahendite puudus ning oskamatus leida sobiv eluruum üüriturult.

Sotsiaalosakonna juhataja selgituse kohaselt saavad seisuga 01.04.2026 Kambja valla omandis olevates munitsipaalaluruumides eluruumi 98 inimest, kellest enamik ei ole kliendid SHS § 41 tähenduses. Näiteks menetluses nr 25281725466 on vallavalitsus andnud nõusoleku üürilepingu sõlmimiseks sotsiaalmajanduslikult toimetuleva isikuga, kellel ei ole pärast eelneva üürilepingu lõppemist õnnestunud leida sobivat elamispiinda avatud üüriturult.

Juhtudel, kus inimesele on võimalik elukoht tagada ilma valla munitsipaalaluruumi kasutusse andmata, eelistatakse sobiva eluruumi leidmist kinnisvaraturult. Sellisel juhul toetatakse vajaduse korral ja majandusliku toimetuleku hindamisele tuginedes isikut ühekordse toetusega üüri sissemakse tasumiseks.

SKA seisukoht: Kambja Vallavalitsus on eluruumi tagamise teenuse korraldanud ning taganud teenuse kättesaadavuse abivajajatele.

TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

- 1. Teabe avalikustamine valla kodulehel.** SKA tunnustab, et Kambja valla kodulehel on avaldatud ajakohane ja selge teave sotsiaalteenuste korraldamise kohta. Lingid toimivad ning viivad kasutaja asjakohase ja sisulise teabeni.
- 2. Andmete kajastamine STARis.** SKA tunnustab, et STARi keskkonda on kantud [sotsiaalteenuste ja-toetuste põhimääruse](#) § 8 lõike 1 punktides 8, 11 ja 12 sätestatud andmed ning sotsiaalteenuste menetlusi viiakse läbi STARi keskkonnas.
- 3. Abivajaduse hindamise dokumenteerimise ühtlustamine.** SKA soovib kaaluda abivajaduse hindamise miinimumnõuete ühtlustamist üle sotsiaalteenuste, sh selgemate juhiste kehtestamist selle kohta, millisel juhul tuleb kasutada hindamisvahendit ning millisel juhul piisab abivajaduse kajastamisest STARi toimingute all. See toetaks menetluste läbipaistvust ja järjepidevust.
- 4. Juhtumikorralduse rakendamine ja dokumenteerimine.** Kui abivajaduse väljaselgitamisel või sotsiaalhoolekandeline abi andmise käigus selgub, et inimese toimetuleku parandamiseks ei piisa ühekordsest meetmest või kui isik vajab pikaajalist ja mitmekülgset abi, tuleb lähtuda juhtumikorralduse põhimõttest. Kõik juhtumikorraldusega seotud toimingud, sh abivajaduse hindamine, juhtumiplaani koostamine ning tegevuste koordineerimine, tuleb dokumenteerida STARis.
- 5. Sotsiaaltöötajate haridus-ja kvalifikatsiooninõuete täitmine.** SKA juhib tähelepanu, et Kambja Vallavalitsus peab tagama, et alates 01.07.2026 vastavad kõik sotsiaaltöötaja teenistusülesandeid täitvad ametnikud sotsiaalhoolekande seaduse § 16¹ nõuetele, st neil on kutseseaduse alusel välja antud sotsiaaltöötaja kutse või riiklikult tunnustatud kõrgharidus sotsiaaltöös või sellele vastav kvalifikatsioon.
- 6. Ametijuhendite ajakohastamine.** SKA soovib vaadata üle sotsiaaltöö spetsialistide ametijuhendid ning viia neis sätestatud haridus- ja kvalifikatsiooninõuded vastavusse sotsiaalhoolekande seaduses sotsiaalhoolekandes töötavale sotsiaaltöötajale kehtestatud nõuetega.

(allkirjastatud digitaalselt)
Ülle Sihver
peaspetsialist (järelevalve)